

» I de drøftelser, vi havde med Vej-direktoratet, fik vi en klar forventning om, at vi ville kunne opnå støtte.

HANS HENRIK HENRIKSEN (S), by- og landskabsrådmand

Juni 2014 - første spadestik. Foto: Aalborg Kommune

FAKTA

EGNSPLANVEJ-PROJEKTET

- September 2011: Efter mange års tilløb er Egnspanvej på Aalborg Kommunes budget.
- Maj 2013: Aalborgs byråd siger ja til ekspropriation i forhold til 38 lodsjeere, der er sidste hurdle for at sende projektet i udbud.
- Februar 2014: Firmaet M. J. Eriksson A/S vinder opgaven som totalentreprenør. Prisen er 257 millioner kroner. Projektet skal være færdigt ved udgangen af 2016. Fire firmaer bød på projektet. De øvrige bud var på henholdsvis 347,6 millioner kroner, 342 millioner kroner og 319,8 millioner kroner.
- Juni 2014: Første spadestik til Egnspanvej.
- August 2014: Finansieringen mangler 57 mio. kr., og byrådet udskyder cykelstier og trafikikkerhedsprojekter for at få råd.
- September 2014: Rådmand Hans Henrik Henriksen fortæller, at man vil tage kampen op for at få statslige tilskudskroner placeret i anlæggelsen af Egnspanvej.
- Oktober 2014: Ingen medfinansiering. Vejdirektoratet har klap-pet pengekasen i, og der bliver ikke givet én eneste statskrone til Egnspanvej.
- Oktober 2014: Anlægsarbejdet ligger stille. Årsagen er, at Aalborg Kommune glemte at ansøge sin egen vandløbsafdeling om de fornødne tilladelser til nye drænløsnings og drænanlæg.
- November 2014: Bygherren udtaler, at man forventer at være i gang med anlægsarbejdet inden årsskiftet.
- Januar 2015: Det står klart, at Egnspanvej kan blive forsinket-måske med helt op til et år. Det står også klart, at projektet bliver dyrere.
- Januar 2015: Efter politik ønske hyres en uvildig advokat til at lave en redegørelse omkring forløbet.
- Marts 2015: Anlægsarbejdet er så småt ved at gå i gang, men det har ligget stille i et halvt års tid.
- Marts 2015: Aalborg Kommune får tilladelse til at indvinde sand på et areal nær Egnspanvej. Tilladelsen kommer et halvt år efter, at sandet rent faktisk blev indvundet.
- April 2015: Aalborg Kommune fortæller, at man har modtaget en advokatredogørelse om forløbet. Kommunen vil dog ikke oplyse, hvad der står i den. På dette tidspunkt vurderes projektet at løbe op i 313 mio. kroner.
- April 2015: Aalborg Kommune oplyser, at man ikke har tænkt sig at dykke ned i den kommunale kassebeholdning for at hive et millionbeløb op til dækning af en ekstraregning for anlægsforsinkelsen. Samtidig siger borgmester Thomas Kastруп-Larsen (S), at han mener, rådgivningsfirmaet har et ansvar.
- Juni 2015: Aalborg Kommune og det rådgivende ingeniørfirma Rambøll fortæller, at de ikke kan nå til enighed om, hvem der skal betale for den betydelige anlægsforsinkelse.
- September 2015: Egnspanvej bliver op til 30 millioner kroner dyrere end forventet. De ekstra millioner forklares med krav fra Vejdirektoratet samt den generelle forsinkelse.
- Oktober 2015: Aalborg Kommune kan imødesee et par millioner kroner i ekstraregning. En gammel fyldplads dukker uventet op af jorden.
- November 2015: Totalentreprenøren fjerner sveller og skinner for at forberede en underføring til jernbaneforbindelsen. Men entreprenøren får besked på at retablere banelegemet. Østhavnen kan ikke undvære godstrafik over en alt for lang periode.
- November 2015: Den 64-årige projektleder Claus Nødgaard Hansen forlader projektet for at søge nye udfordringer. Samtidig oplyses det, at anlægsprojektets pris anslås til 391 mio. kr.
- Januar 2016: Borgmester Thomas Kastруп-Larsen beskriver projektet som "supertræls at være vidne til både som borger og som borgmester".
- April 2016: Natur- og Miljøklagenævnet dumper Aalborg Kommunes sagsbehandling i forbindelse med lokale vandløbs udledning af overfladevand. Det betyder endnu en fordyrelse af projektet - og måske endnu en forsinkelse.
- Maj 2016: Efter ønske fra Enhedslisten laves endnu en redegørelse om forsinkelsen og fordyrelsen af anlægsprojektet.

Det er gået den gale vej

ANLÆGS-PROJEKT:

Egnspanvej er Aalborg Kommunes største anlægsprojekt i mange år - et projekt, som bliver langt dyrere end forventet. Pilen peger på fejl i flere led

Af Lars Termansen og Jesper Thomassen (foto) lars.termansen@nordjyske.dk

By- og landskabsrådmand Hans Henrik Henriksen (S) kritiserer Vejdirektoratet for kun at stille krav - uden at bidrage til betalingen, selv om staten får et forbedret anlæg.

prisen, der nu ventes at lande på 391 mio. kr., hvilket er noget over de 257 mio. kr. (+52 procent) som var det bud, der sikrede firmaet M. J. Eriksson totalentreprisen.

Uenighed om ansvar

Men siden har der været flere bump på vejen. Ikke længe efter byggestarten i sommeren 2014 gik arbejdspladsen i stå og lå stille i et halvt år, fordi Aalborg Kommune ikke havde ansøgt sin egen vandløbsafdeling om de fornødne tilladelser til nye drænløsnings og opsamlingsbassiner. Med udsigt til at arbejdet ville blive forsinket helt op til et år, vedtog byrådet at hyre en uvildig advokat til at lave en redegørelse. Det nærmeste indhold er ukendt for offentligheden, fordi redegørelsen kan indgå i en eventuel retssag, men kernen i striden er, at kommunen ikke er tilfreds med den rådgivning, som bygherrerådgiveren

Rambøll har leveret. Det er så at sige kommunens opfattelse, at Rambøll havde ansvaret for, at myndighedsgodkendelser ikke var på plads. Byggeprocessen fortsætter, og når vejen står færdig, bliver spørgsmålet om erstatning taget op. Hverken kommunen eller Rambøll ønsker indtil da at kommentere uenigheden.

Smuthuller i entreprisreform

Aalborg valgte i sin tid at udbyde projektet i totalentreprise, og normalt giver det bygherren en vis sikkerhed for den endelige pris. Omvendt er det også en entreprisreform, som rummer smuthuller, der kan få økonomien til at skride, påpeger lektor Erik Bejder, Institut for Byggeri og Anlæg ved Aalborg Universitet. En totalentreprenør har nemlig frihedsgrader til at vælge løsninger, og det hviler meget på udbudsmaterialet, og

hvor detaljeret det er. Hvis entreprenøren støder på forhold, som ikke er beskrevet i udbuddet, vil det typisk udløse et krav om ekstra betaling.

Totalentreprenøren M. J. Eriksson tog for eksempel sagen i egen hånd og valgte at fjerne skinner og sveller på en strækning over nogle hundrede meter for at komme i gang med en jernbanetunnel, der skal føres under Egnspanvej. Men tilladelsen fra Banedanmark var ikke på plads, og af hensyn til godstrafikken fik M. J. Eriksson besked på at retablere skinnerne.

Fra firmaet lyder meldingen, at det kun er et lille bump, som ikke behøver at koste bygherren ekstra. Administrerende direktør Jørgen Eriksson, M. J. Eriksson, oplyser, at firmaet tog en chance, der ikke lykkedes, fordi Banedanmarks tilladelse trak ud. Men derudover har entreprenørfirmaet ingen kommentarer.

En væsentlig del af den redegørelse, som nu lander hos byrådsmedlemmerne, handler om udfordringen med at få statslig medfinansiering.

Kun fordyrende krav

By- og landskabsrådmand Hans Henrik Henriksen mener, at staten har en væsentlig interesse i projektet, fordi den nye omfartsvej forbinde Aalborg Kommune og Hadsund Landevej - og skaber forbindelse til det nye universitetshospital ved Sønder Tranders.

- Men staten bidrager med nul kroner. Det eneste, staten byder ind med, er krav til, hvordan de gerne vil have det udformet. Da projektet gik fra totalentreprise til detailprojektering, sad Vejdirektoratet og Banedanmark med på sidelinjen, fordi del-elementer skal godkendes af dem, og i den proces er de kun kommet med krav til byggeriet, og der er ingen af de løsninger, der har gjort projektet billigere, bemærker Hans Henrik Henriksen.

Han peger på den nye bro, der lige nu bygges over motorvejen, hvor Egnspanvej kobles sammen med motorvejsindføringen Mariendal Mølle. Broen skal efter krav fra Vejdirektoratet bygges så bred, at den er fremtidssikker til et muligt tredje spor i hver retning på E45.

Men rådmanden mener, at Vejdirektoratet overbygger broanlægget og dermed sender en unødigt stor regning til Aalborgs skatteborgere. Ud fra hans synsvinkel bør Vejdirektoratet i stedet sætte kræfterne ind på en tredje limfjordsforbindelse vest om byen.

En udvidelse af motorvejen fra Mariendal Mølle vil blot forstærke den trængsel, som allerede nu er ved Limfjordstunnelen, anfører rådmanden.

Den manglende medfinansiering går ham på, fordi Vejdirektoratet i sin tid gjorde Aalborg Kommune opmærksom på, at der var oprettet en puljeordning, der var relevant for Egnspanvej - og i de drøftelser, som var

Projektet er udbudt i totalentreprise, som firmaet M. J. Eriksson står for. Firmaet besluttede selv at tage skinner op, som man blev bedt om at lægge ned igen. Men det er ikke sikkert, det koster bygherren ekstra, lyder det fra entreprenøren.

Uenig med Vejdirektoratet

Vejdirektoratet bekræfter, at Egnspanvej blev vurderet til at være et projekt, som er til gavn for trafikken, og direktoratet gjorde også kommunen opmærksom på muligheden for at søge puljemidler.

Alligevel fik Aalborg ikke andel i puljen, og kommunen var med sine handlinger selv medvirkende til afslaget, påpeger Vejdirektoratet.

- For det første var der flere ansøgere end midler i puljen, og for det andet havde Aalborg Kommune allerede

» Mit signal til hele byrådet er, at vi i fremtidige større projekter sætter ekstra penge af til uforudsete udgifter.

JOHN G. NIELSEN (V), byrådsmedlem, Aalborg Kommune

get om, hvornår der kommer penge til at bygge den.

V: Der skal være buffer

Mange ærgrelser og bekymringer om økonomien i projektet for Egnspanvej kunne dog være undgået, hvis der fra starten af var lagt ekstra penge ind i budgettet. Det mener byrådsmedlem John G. Nielsen, som er Veststres ordfører på Egnspanvej og har fulgt projektet i flere år. Hans pointe er, at Aalborg Kommune skal blive bedre til at tage højde for uforudsete udgifter i større anlægsprojekter og kan lære af staten, der er blevet mere forsigtig i sin budgetlægning i store anlægsprojekter.

Byrådsmedlemmet nævner letbanen i Aalborg som et eksempel. Togløsningen i Aalborgs kollektive trafik blev i sidste omgang skrøt af regeringens, og letbanen er nu afløst af en busløsning, men planlægningen var så langt fremme, at budgettet opererede med en buffer på 30 procent til uforudsete udgifter.

- Det samme skulle vi have gjort med Egnspanvej. Der er begået fejl både hos kommunen og andre, men det må vi tage efterfølgende. Mit råd er bare, at vi læser af statens forsigtighedsprincip og i fremtiden sætter en større buffer af, og jo større projektet er, jo større skal belø-

bet være. Nu står vi med et projekt, der ikke holder, og det betyder, at vi i kommunen står lidt tilbage som amatører, der må skuffe en hel masse mennesker, fordi vi må udskyde andre anlægsprojekter.

Men hvorfor stillede Veststres så ikke i sin tid krav om en buffer i projektet med Egnspanvej?

- Det er et godt spørgsmål, og vi kan også kun sparke os selv over skibnebenet. Mit signal til hele byrådet er, at vi i fremtidige større projekter sætter ekstra penge af til uforudsete udgifter, siger John G. Nielsen.

En buffer er en mulighed, men kan også blive en sovepude. I hvert fald ser Morten Mandøe, cheføkonom i Kommunernes Landsforening, en risiko for, at bufferbeløb hurtigt får ben at gå på.

- Det er klogt at adressere alle de udfordringer, der kan være i et stort anlægsprojekt. At man har nogle køreplaner for, hvordan man håndterer udfordringer i projektet, og at man lægger et realistisk budget. Hvis man vælger at lægge en buffer ind i et anlægsprojekt, skal man sikre sig, at beløbet er øremærket og dermed sikre sig, at bufferen ikke bare bliver brugt til noget andet i projektet.

Fortsættes side 8-9

Broen i baggrunden skal fjernes. I stedet gøres klar til at støbe en ny over motorvejen, som er så bred, at den er forberedt til en udvidelse af motorvejen til tre spor.

De store udgifter i vejprojektet ligger her ved tilslutningen til motorvejen E45 ud for Gug Planteskole.

Konference med fuldt udbytte

Vi tilbyder møde- og konferencelokaler til 10-150 personer, i Tranum Strand, midt i Nordjyllands smukkeste natur.

Vi har rammerne til fordybelse, intensitet kombineret med en travetur ved Vesterhavet i pauserne.

Dagskursus fra 325,- inkl. drikkevarer Døgnkursus fra 810,- inkl. drikkevarer
- Diverse AV-udstyr forefindes

Kursus · Konferencer · Selskaber · Catering
Himmerlandsfondens Kursus- og Feriecenter

TRANUMSTRAND

Her er det kun stilheden og naturen der råber
Strandvejen 83 · Tranum strand · 9460 Brovst · tlf. 98 23 51 00
www.tranumstrand.dk · info@tranumstrand.dk